

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biennii Peripatetici

Complectens Quæstiones Logicales Una Cum Institutionibus Dialecticis Ad Antiquorum Recentiorumque Mentem Resolutas, Nec Non Juxta Modernam Scholarum Peripateticarum Methodum Elaboratas & Explicatas

Kretz, Marquard

Herbipoli, 1749

§. 1. Quid sit Genus & quotuplex?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52248)

primò: Quid sit, & quotuplex. Secundò: An salvari possit in unica specie? Tertio: Quomodò tum de speciebus, tum de individuís prædicetur?

§. I.

Quid sit Genus, & quotuplex?

294. *Dico 1. Genus à Porphyro, Cap. 2. in Isag. benè definitur sic: Est, quod de pluribus specie differentibus hoc ipso quid est prædicatur. Hanc definitionem bonam esse probat ratio duplex; 1. est, quòd omni & soli generi conveniat; id quod hucusque nullus adhuc evertit. 2. est, quòd nihil superflui in se complectatur, ut in explicatione illius infra ponendâ probabitur. Confirmant eam Aristoteles lib. 1. Top. Cap. 4. D. Thomas. Tract. de Universal. Cap. 1. & Authores passim. Observant quidem Conimbricenses, quòd in data definitione verba hæc: hoc ipso quid est, præferenda sint verbis illis: de pluribus specie differentibus; eoquòd differentia, quæ definitum à rebus, à quibus magis distat, separat, in definitione accommodata priùs ponenda sit, quàm illa differentia, quæ definitum separat à rebus, à quibus distat minùs. Verùm per hoc bonitati datæ definitionis nihil derogatum volunt; licèt enim genus magis distet à Differentia, Proprio & Accidente (à quibus differt per τὸ hoc ipso quid est) quàm à specie (à quâ separatur per τὸ specie differentibus) ipsi tamen Conimbric. citatam definitionem non solum
ut*

ut bonam, sed etiam ut accommodatam tueretur, non quidem ordine positionis, sed ordine intelligentie. Sequitur

295. *Explicatio definitionis Porphyriana.*
Primò. Definitum est natura generica, vel affecta denominatione generis, v.g. Animal secundum esse, quod habet in intellectu. *Ratio est:* Quia id definitur, quod abstractum est à speciebus, & aptum est prædicari de illis ut quòd; sed natura generica, sive genus ut concretum, dicens naturam & genericitatem, abstractum est à speciebus, & aptum est de illis prædicari, ergo. *Vid. P. Aler Tract. 1. Disp. 3. Cap. 1. §. 3. & 4.* *Secundò.* Genus definitionis est, quod prædicatur de pluribus, sive *Universale.* *Tertiò.* Differentia sunt reliqua subsequenta, nimirum τὸ *specie differentibus;* per quæ verba differt à specie, quæ prædicatur tantum de differentibus solo numero. Perinde autem est, sive illa specie differentia sint ipsæ diversæ species. ut *Equus & Homo,* sive contineantur sub diversis speciebus, ut *Plato & Bucephalus.* Ad differentiam prætereà, spectant illa verba: *hoc ipso quid est;* per hæc enim verba genus differt à Differentia, Proprio, Accidente, quæ prædicantur in quale. *Si postules,* quid hoc sit, prædicari *hoc ipso quid est?* R. Illud sic prædicatur, quod aptè redditur ad quæstionem, quid sit res? *Si ulterius inquiras,* quid ergo ad hanc quæstionem aptè reddatur? R. Illud, quod duo hæc complectitur: ut sit *essentiale rei,* de qua quæ-
 ritur,

ritur, quid sit? & ut prædicetur *substantivè*, h. e. *per modum substantis*, non autem *adjectivè*, h. e. *per modum adjacentis*. Cape hoc in exemplo: Genus v. g. *Animal* aptè redditur ad quæstionem, quid sit homo, vel Petrus? tum quia dicitur ut aliquid *essentiale*, cùm ad speciei & individui constitutionem pertineat; tum quia se habet per modum *materiæ subsistentis & sustinentis differentiam*. Econtra differentia v. g. *Rationale* non aptè redditur ad quæstionem, quid sit homo, vel Petrus? licèt enim sit aliquid *essentiale*, prædicatur tamen ut aliquid *adjacens generi* v. g. *Animali*, & hinc non prædicatur *simpliciter in quid*, sed *in quid cum addito*, sive *in quale quid*. Si denique desideres regulam, quâ dignoscas, quid prædicetur *adjectivè*, & quid *substantivè*, hanc accipe: Si *subjectum est concretum*, aut *saltem minùs connotativum*, prædicatum autem sit *connotativum*, tunc erit *prædicatio in quale*, ut hæc: *Homo est rationalis*, in quâ *rò rationale* saltem *fusè* est connotativum: Dico *fusè*; quia non omninò *accidentaliter* dicitur de homine. Si verò prædicatum & subjectum vel *æquè concreta*, vel *abstracta* sint, erit *prædicatio in quid*; ut si dicam: *homo est animal, album est coloratum*.

296 *Obj. 1.* In allata definitione generis omisa est particula *incompletè*; ergo bona non est. **R.** Benè omisa est; hoc ipso enim quod genus prædicetur de differentibus specie, prædicari non potest in quid *completè*, cùm entia specie

R

dif-

differentia eandem habere essentiam non possunt, nisi incompletè; igitur hæc particula in definitione Porphyrii videtur superflua.

297. *Obj. 2.* Ens per accidens definiri nequit; sed genus est ens per accidens, consurgens ex natura, & genereitate; ergo definiri nequit. *R. D. Maj.* Definiri nequit definitione unicâ explicante naturam singularum partium seorsim. *C.* Explicante naturam totius ex utraque parte consurgentis. *N.* Deinde allatum axioma intelligendum tantum est de entibus, quæ fiunt per accidens, i. e. casu, fortuito, quæ certam & cognitam causam non habent. *Inst. 1.* Si genus definiri possit, ergo per aliud genus, & hoc rursus per aliud & sic in infinitum. *R.* Si abstractionibus ejusmodi defatigare te velis, per me licet; sed cave, ne cerebro tuo noceas. Consultius ageres, si ad cognoscibile saltem deveniens acquiesceres, quod describitur quidem, definiri autem strictè non potest. *Inst. 2.* Si genus definitur per aliud genus, ergo definitum ingreditur definitionem. *R. N. Sequel.* Definitur enim genus essentialiter tale per genus accidentaliter tale. *vide etiam dicta n. 291.*

298. *Obj. 3.* Definitio allegata convenit etiam accidenti; ergo non est bona. *Prob. Ant.* Color est accidens; sed definitio allegata convenit colori; ergo. *R. D. Maj.* Color est accidens respectu subjectorum. *C.* respectu inferiorum specierum. *N.* de his enim prædicatur in quid. *Si ais.* Pars nequit prædicari

dicari de toto; ergo genus, quod est pars speciei, nequit prædicari de specie, quæ est totum. *R. D. Ant.* Pars physica: C. Pars metaphysica. *Subdist.* in abstracto. C. in concreto. N. Cur autem pars physica de toto prædicari non possit, sicut pars metaphysica, ratio est, quia pars physica realiter inadæquatè à toto distinguitur, non autem metaphysica. Cæterùm, quomodò genus de specie prædicetur, *Vid. §. 3. hujus art.* Si reponas Genus prædicatur etiam de pluribus genere differentibus; item prædicatur de pluribus numero differentibus; quæ non exprimuntur in data definitione; ergo non est bona. *R. N.* hæc ponenda esse in definitione generis ut sic: aliàs nec omni, nec soli generi conveniret. Inprimis non conveniret omni; eoquòd non conveniret generi infimo v. g. *Animali*, quòd tantùm prædicatur de specie differentibus, v. g. *Equo & Homine*, quæ tamen genere unum sunt, cum idem habeant genus. Deinde non conveniret soli, cum etiam species prædicetur de differentibus numero. *Si urgeas.* Saltem genus non prædicatur *in quid*. *Probas ex Arist.* qui *cap. de substantia* inquit, substantias secundas sive Universales non significare propriè *quid*, sed *quale*. Idem genus vocat specierum formam; forma autem prædicatur *in quale quid*. *R. N. Assert.* Aristotelem explico cum distinctione: Dicit substantias Universales non significare propriè *quid*, i. e. substantias primas, quas propriè *quid* vocat. C. alio sensu,

fensu. N. Deinde genus vocat formam, quæ significatur per modum per se stantis, quod est totum potentiale respectu specierum; non autem vocat formam, quæ significatur per modum adjacentis.

299. Dico 2. Genus ut sic dividitur in *supremum*, quod in linea prædicamentali non habet genus supra se, ut *substantia*. Tot igitur sunt genera suprema, quot sunt prædicamenta, nimirum decem. In *medium* sive *subalternum*, quod supra & infra se genus habet, ut *corpus*, *vivens* in linea prædicamentali substantiæ. In *infimum*, quod infra se genus nullum habet, ut *Animal* in eadem linea substantiæ. De his observa 1. *Supremum* & *medium* vocantur genera remota, nimirum respectu speciei infimæ. *Infimum* autem genus proximum nuncupatur. 2. *Superius* illud dicitur, quod latius & ad plura inferiora se extendit. *Inferiora* autem (quæ etiam *partes subjectivæ* dicuntur) respectu generis sunt species, & respectu speciei individua.

§. II.

An Genus salvari possit in Unica specie?

Status questionis est de genere formaliter tali, an nimirum in casu, quo unica tantum species, v. g. *homo*, esset possibilis, alia verò animalia forent impossibilia, an, inquam, in hoc casu genus, v. g. *Animal*, salvaretur, i. e. maneret genus, eique definitio in §. præcedente explicata conveniret?